

Justitiedepartementet

Till: ju.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till: ju.L3@regeringskansliet.se

2024-03-28

Diarienummer Ju2024/00147

Remissvar: EU-kommissionens förslag om ny EU-förordning om rättigheter för resenärer vid resor med kombinerade trafikslag och nya regler om tillsyn av resenärsrättigheter

Föreningen Svensk Sjöfart är en branschorganisation för svensk sjöfartsnäring och representerar ett 60-tal rederier med verksamhet över hela världen. Den svenska sjöfarten är en del av det europeiska sjöfartsklustret som sammantaget kontrollerar drygt 40 procent av världshandelsflottan. Mer än 90 procent av Sveriges utrikeshandel går via sjöfarten och årligen reser närmare 30 miljoner passagerare med färjor till och från Sverige.

Om förslaget:

EU har tagit flera initiativ för att stärka passagerares rättigheter. Kommissionen har identifierat två problemområden dels att passagerares har en bristande medvetenhet om sina rättigheter och dels problem med att hävda dessa rättigheter. Förslaget ska enligt EU-kommissionen bidra till att harmonisera reglerna för de olika transportsätten på EU-nivå för att säkerställa lika villkor för alla aktörer som deltar i tillhandahållandet av transporttjänster som ofta är gränsöverskridande. EU-kommissionen anger att det fortfarande är ett faktum att effektiv verkställighet bygger på samarbete mellan medlemsstaterna och att övervakningen utförs på nationell nivå.

Svensk Sjöfarts kommentarer på förslaget relaterade till sjöfart

De föreslagna ändringarna införs genom en ny EU-förordning om passagerares rättigheter för multimodala resor samt ändringar i befintliga regelverk för passagerares rättigheter. I sjöfartens fall innebär detta en ändring av förordning (EU) nr 1177/2010 om passagerares rättigheter vid resor till sjöss och på inre vattenvägar.

Ändringarna i förordning (EU) nr 1177/2010 innehåller:

- Ett gemensamt formulär för begäranden om återbetalning och kompensation som kommer tas fram av EU-kommissionen. Resenären har rätt att använda denna men det är ingen skyldigt för resenären,
- Krav på att ange information till passagerarna om deras rättigheter vid bokningstillfället och skyndsamt vid störningar. Detta ska ske elektroniskt till resenärerna, om resenären medgett detta alternativt via terminaloperatören.

- Rederier och terminaloperatörer ska utöver att ha information ombord och på land om resenärers rättigheter även ha kontaktuppgifter hur resenären kan kontakta operatören anslås.
- Rederier ska tas fram tjänstekvalitetsnormer och system för kvalitetsstyrning för att upprätthålla tjänstekvaliteten. En rapport ska offentliggöras av resultatet.
- En riskbaserad metod för att övervaka efterlevnaden ska tas fram av tillsynsmyndigheten. Dessa ska också dela information mellan de nationella tillsynsorganen.
- Samarbetet mellan medlemsstater och kommissionen och kommittén för passagerares rättigheter kommer förstärkas.

Färjerederier har sedan länge reglerats vad gäller information till passagerare inte bara avseende deras rättigheter utan också av sjösäkerhetsskäl. EU-kommissionen noterar, helt korrekt, i sin utvärdering att passagerarfartyg inom EU har hög standard på sin kundtjänst och att nationella tillsynsorganisationer har väldigt lågt nummer av klagomål från rederiers passagerare trots att antalet passagerare ökar exponentiellt. Detta är värdefullt att notera när nya regler införs. Just sjöfarten tycks här uppfylla sina krav och eventuella nya krav ska bedömas utifrån detta.

Svensk Sjöfart välkomnar att passagerares rättigheter tydliggörs och förenklas för resenären. Vidare är det bra att tillsynen blir bättre och mer effektiv inte minst för att säkerställa konkurrensneutralitet. Idag skiljer den sig åt markant mellan medlemsländerna. Vad gäller kravet på kvalitetssystem och rapportering bör reglerna innehålla flexibla lösningar för rederier som redan idag har väl utvecklade sådana system för att inte öka företagens administrativa bördorna.

Vad gäller delen om den nya föreslagna förordningen om multimodala resor är det otydligt hur den gäller för sjöresor samt när resenären själv köpt enskilda resor med olika trafikslag. Det är viktigt att skyldigheter hamnar hos den som sålt en multimodal resa och inte hos de enskilda reseoperatörerna. Det är för sjöfarten del inte ovanligt att rederiet inte vet om att någon reser i på en intermodal resa innan de finns ombord. Svensk Sjöfart avvisar därför behovet av en ny förordning av detta slag utan de hanteras bäst inom de olika speciallagstiftningarna. En ny förordning riskerar bara att göra det ännu mer otydligt både för företag och resenärer. Om en sådan införs är det viktigt att undantagen i dagens artikel 20 i förordning 1177/2010 kvarstår och gäller även för intermodala resor som inkluderar sjöfart.

Stockholm som ovan

För Svensk Sjöfart

Pia Berglund